

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2002

Vragen van het lid **Braakhuis** (GroenLinks) aan de minister van Financiën over *autokredieten* (ingezonden 18 februari 2011).

Antwoord van minister **De Jager** (Financiën) (ontvangen 29 maart 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 1810.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitzending van Tros Radar 14 februari 2011 over de financiering van auto's?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Hoe oordeelt u over het gedrag van de autohandelaren in hun rol als bemiddelaar tussen consument en kredietverlener? Hoe ziet u dit in het licht van de noodzaak dat de financiële markten het vertrouwen van de consument moeten terugverdienen?

Deelt u de mening dat gedragstoezicht op deze tussenpersonen noodzakelijk is? Zo ja, gaat u de AFM opdracht geven dit nader te onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3

Autohandelaren die ook adviseren en/of bemiddelen in krediet vallen onder gedragstoezicht, net als anderen die bemiddelen en/of adviseren of krediet aanbieden. Onderdeel van dit gedragstoezicht is dat getoetst moet worden of het krediet past bij de financiële positie van de consument. Ook moet op basis van het gedragstoezicht worden voldaan aan transparantievereisten. Deze normen bestaan om verantwoorde kredietverstrekking te waarborgen. Verantwoorde verstrekking van consumptief krediet is van groot belang. Dit onderwerp krijgt daarom veel aandacht van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM). Zo heeft de AFM de afgelopen jaren twee keer marktbreed onderzoek gedaan naar verantwoorde consumptieve kredietverstrekking. In deze onderzoeken waren ook autofinancieringen betrokken. De onderzoeken hebben geleid tot diverse handhavingmaatregelen; waaronder verschillende aanwijzingen en vijf boetes. Ook een automerkgebonden financier is destijds beboet.

¹ Radar, 14 februari 2011.

Vraag 4, 5, 6, 7

Is er een uitzondering in de wet ten aanzien van provisietransparantie voor consumptief krediet terwijl het, bijvoorbeeld bij de aankoop van een auto gaat het over consumptieve kredieten van een behoorlijke omvang? Zo ja, wat is de achterliggende reden om bij consumptief krediet, in tegenstelling tot bij complexe producten, de tussenpersoon niet te verplichten inzichtelijk te maken welke provisie hij/zij opstrijkt?

Deelt u de mening dat de consument hierdoor een informatieachterstand heeft, waardoor deze overgeleverd is aan de selectieve informatieverstrekking van de autoverkoper, die een belang heeft de lening te verstrekken waarop hij zelf het meeste verdient, zonder dit inzichtelijk te hoeven maken? Zo ja, vindt u dit wenselijk? Zo niet, gaat u hier wat aan doen?

Herinnert u zich uw brief van 12 oktober 2010² waarin u schrijft dat het niet evident is hoe met consumptief krediet om te gaan inzake provisietransparantie en dat onderzoek noodzakelijk is? Wat is de voortgang van dit onderzoek en wordt in dit onderzoek specifiek meegenomen hoe met deze praktijken rondom de financiering van auto's wordt omgegaan?

Deelt u de mening dat het wel evident is dat er misstanden zijn ten gevolge van het gebrek aan provisietransparantie? Bent u voornemens deze uitzondering op de provisietransparantie af te schaffen oftewel provisietransparantie voor tussenpersonen ook te verplichten bij consumptief krediet?

Antwoord 4, 5, 6, 7

Op basis van evaluatie van de provisieregelgeving is uw Kamer op 12 oktober 2010 geïnformeerd over mijn inzet om per 1 januari 2013 een provisieverbod in te voeren voor complexe en impactvolle producten. Ik informeer u op korte termijn nader over de uitwerking.

Consumptief krediet valt op dit moment niet onder de regels met betrekking tot provisies bij complexe producten en ook zal consumptief krediet niet meegenomen worden in de reikwijdte van het provisieverbod. Voor consumptief krediet geldt op dit moment in de wet een verbod om de consument rechtstreeks om een vergoeding te vragen. Dit verbod is juist in het verleden ingevoerd om hit-and-run praktijken in de consumptief krediet markt te bestrijden. De komst van het provisieverbod voor complexe en impactvolle producten zorgt voor een verandering in de markt die mogelijk ook effect zal hebben op de advisering en bemiddeling in consumptief krediet.

Ik vind het daarom van belang om de marktontwikkelingen goed te volgen en zal onderzoeken of bij consumptief krediet aanvullende maatregelen nodig zijn. Daarbij zal ik onder andere onderzoek doen naar de door u genoemde transparantievoorschriften en andere maatregelen. Ik zal u later informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.

Overigens worden op dit moment in het effectieve kredietvergoedingspercentage bij consumptief krediet de totale kosten die de consument moet betalen weergegeven (uitgedrukt in een percentage). De provisies die door de aanbieder van krediet worden betaald zijn daar onderdeel van. De effectieve kredietvergoeding is gemaximeerd.

Vraag 8, 9

Hoe schat u het effect van de waarschuwing «geld lenen kost geld» bij reclame waarin gesteld wordt dat het «financier» niets kost of tegen 0% geleend kan worden? Hoe staat dit in verhouding tot het risico dat de consument loopt op hoge financieringskosten, wanneer niet voldaan kan worden aan betalingsverplichtingen?

Bent voornemens te onderzoeken hoe verplicht kan worden dat bij reclame-uitingen vermelding wordt gemaakt welk risico er is bij financiering, opdat er wel een heldere waarschuwing is, bijvoorbeeld conform de vermelding van de financiële bijsluiter bij complexe producten en de daarin vermelde hoogte van het risico?

Antwoord 8, 9

In algemene zin merk ik op dat uit consumentenonderzoek uit december 2009 blijkt dat de waarschuwingszin «Let op! Geld lenen kost geld» effectief is. Uit dat onderzoek blijkt dat 73% van de consumenten aangeeft dat de zin consumenten aanzet tot nadenken over de nadelige gevolgen van lenen. Ook

² Kamerstuk 31 086, nr. 25.

bij kredieten waarbij daadwerkelijk 0% rente en € 0 kosten in rekening wordt gebracht, gelden de reclameregels en moet de waarschuwingszin worden vermeld. Juist omdat de consument wel gedurende de looptijd van het krediet betalingsverplichtingen heeft, die moeten passen bij zijn financiële positie, is het van belang dat bij deze kredieten dezelfde regels gelden. Wanneer de consument na de looptijd van het krediet de schuld nog niet heeft afgelost, kan een verdragingsvergoeding worden gevraagd. Deze verdragingsvergoeding is echter wel gemaximeerd op grond van het Besluit kredietvergoeding. Door deze maximering kunnen de kosten niet disproportioneel worden. Bij consumptief krediet wordt de waarschuwing door middel van genoemde waarschuwingszin verzorgd. Ook wordt de individuele risico-inschatting ingevuld door de wettelijk verplichte kredietwaardigheids-toets.